

В основу багатьох художніх творів ляжуть суспільно-історичні події, відзначені єдністю, мужністю і незламною силою духу українського народу, як і ганьбою та підлістю росіян, яку назавжди запам'ятає світове товариство. Та від того, як завершиться війна в Україні, залежить доля усього світу. І світ повинен на це зважати вже сьогодні!

Література

1. Борисюк І. Міфологічні мотиви й образи у збірці «Абрикоси Донбасу» Любові Якимчук. Слово і час. 2016. № 6. С. 34-41. URL: <https://il-journal.com/index.php/journal/article/view/269>.
2. Власенко В. Гаська ШИЯН: «Я дуже захотіла дати голос жінкам, чиї чоловіки воюють». Урядовий кур'єр. 10 жовтня 2019 р. URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/gaska-shiyan-ya-duzhe-zahotila-dati-golos-zhinkam/>.
3. Поліщук Я. ARS MASACRAE, або Про те, чи є поезія на війні. Слово і час. 2016. № 7. С. 3-11. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/158353>
4. Слапчук В. Війна як дискурс. ЛітАкцент. URL: <http://litakcent.com/2015/02/17/vijna-jak-dyskurs/>.

УКД 316.77:355.097.2

Ольга ШИШОВА
(м. Київ)

Вербальні комунікації – запорука успіху у волонтерській діяльності

Постановка проблеми. Волонтер (від англ. «voluntary» – добровільний) – це особа, яка за власним бажанням допомагає іншим та має активну життєву позицію. Це громадянин та патріот своєї країни, що добровільно діє в різних сферах суспільного життя, але водночас професіонал у певній галузі. Волонтерство – це спосіб життя! Але справжньою силою такі добродії стають, коли об'єднуються в групи зі спільними цінностями та цілями – добровільні громадські об'єднання: організації, спілки, асоціації... У розвинутому громадянському суспільстві такі волонтерські об'єднання виконують роль посередника між державою та широким колом громадськості, забезпечуючи контроль над усіма гілками влади. Запобігаючи державній монополізації в різних сферах суспільного життя, волонтери допомагають вирішити соціальні, економічні, культурні проблеми суспільства. Крім цього, такі об'єднання безпосередньо впливають на національну економіку, збільшуючи національний дохід та створюючи робочі місця.

Комунікація охоплює всі види обміну інформацією між людьми. Характер комунікаційної системи залежить від типу структурних систем, що використовуються для побудови управлінської системи. Основними типами

структурних схем є: лінійна, кільцева, стільникова, багатозв'язкова, зірчаста, ієрархічна.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У Сполучених Штатах Америки волонтери завжди виконували завдання піонерів – розпізнати істотні проблеми та потреби задовго до того, як це зробить уряд чи інші державні установи, та надати свої послуги для їх задоволення. Нині ми бачимо статистику, згідно з якою понад 50 % дорослого населення США бере участь у волонтерській діяльності. За урядовими відомостями, у 2014 році внесок волонтерів у розвиток місцевих та національних громад сягнув 7,7 мільярдів робочих годин, а внесок у ВВП США оцінюється у 5-6% [3]. У країні діє понад 500 волонтерських центрів, за допомогою яких добровольці можуть заявити про себе та вказати напрямки волонтерської діяльності, які їх цікавлять, а організації та особи, що потребують волонтерів-помічників, мають змогу заявити про свої потреби. У волонтерському русі беруть участь різні верстви населення, незалежно від рівня освіти, професії чи рівня доходів. Участь у волонтерському русі є визначальною перевагою при пошуку роботи; у резюме зазначають види волонтерської діяльності, у яких брали участь претенденти, кількість годин на тиждень та навіть грошовий еквівалент затраченої праці. Безоплатна допомога з боку таких фахівців, як лікарі, адвокати, педагоги, посилює їхню конкурентну перевагу, забезпечуючи високу репутацію та популярність.

Близько 100 мільйонів європейців беруть участь у волонтерському русі, створюючи 5% ВВП Європейського Союзу [4]. У європейських країнах існують вкорінені традиції волонтерства, взаємної підтримки та громадянської активності. Згідно з дослідженнями Європейської комісії найбільший рівень волонтерської активності спостерігається в Австрії, Швеції, Нідерландах та Великій Британії, де більше 40% дорослого населення залучено до волонтерської діяльності. У цих країнах частка внеску волонтерів у національну економіку сягає 3-5% ВВП. Однак в інших європейських країнах волонтерський рух є менш розвиненим, зокрема в Італії, Болгарії, Греції та Литві волонтери становлять менше 10% від дорослого населення. Ця невідповідність може бути пояснена історичними обставинами розвитку або типом системи соціального забезпечення в окремих державах. Крім того, значний вплив на організацію волонтерської діяльності чинить рівень економічного розвитку країни [3].

В Україні 5 березня 2015 року прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо волонтерської діяльності)», у якому враховано інтереси всіх волонтерських ініціатив та організацій, які залучають до своєї діяльності волонтерів. Тому скасовано обов'язкову реєстрацію волонтерських організацій у Міністерстві соціальної політики, визнано неформальні групи, дозволено індивідуальну волонтерську діяльність, скасовано обов'язкове страхування. На жаль, закон не розв'язує усіх проблем, але наближає українське волонтерство до світових стандартів та стає суттєвим кроком до встановлення партнерських стосунків між волонтерами в Україні і державою. Українська нація потребує такого міцного фундаменту, як волонтерство, що буде об'єднувати суспільство, прищеплювати ідеї єдності, взаємодопомоги, самоорганізації.

Волонтерський рух може стати рушійною силою розвитку країни. Саме тому Всеукраїнська громадська організація «Поруч» ще зі свого заснування у 2011 році ставить за мету популяризацію волонтерського руху в Україні. Ми впевнені, що це може дати значний поштовх для розбудови громадянського суспільства та розвитку країни, покращання добробуту громадян.

Висновок. Ми виділяємо комунікацію як важливий засіб взаємодії волонтера з клієнтами. Тому, що вербальна комунікація це інструмент безпосередньо засобів розв'язання певного завдання, а експресивна торкається оцінок, самооцінок, емоційних зв'язків між членами групи та має соціально-емоційний відтінок. Інформація більше пов'язана з регуляцією власне діяльності. За допомогою якої відбувається взаємодія між членами групи.

Література

1. Волонтерський рух: світовий досвід та українські громадянські практики: аналіт. доп. Київ: НІСД, 2015. С. 3
2. Види комунікацій [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki/>.
3. Пиз А. Язык телодвижений. Как читать мысли окружающих по их жестам. Москва: Издательский дом «Эксмо». 2003.
4. Ланцов С. Політична конфліктологія: Навчальний посібник. Санкт-Петербург: Питер. 2008. 319 с.

УДК 37:355.01(477)

Ірина САВЕЛЬЧУК
(м. Київ)

Очікування та орієнтація на майбутнє: виклики під час війни для сучасної учнівської та студентської молоді

Сучасна молодь України дорослішає у суспільстві, яке чинить супротив повномасштабному вторгненню російської федерації. Зруйновано мирне життя дітей, підлітків, дорослих людей, поставлено під загрозу повноцінна життєдіяльність сімей, соціально-економічні засоби для щасливого та здорового зростання сучасної учнівської та студентської молоді.

Російсько-українська війна призводить до значних втрат серед мирного населення, руйнування цілих міст і селищ, пошкодження та повне руйнування житлових будинків, закладів освіти та охорони здоров'я, установ соціального захисту та соціального обслуговування й надання соціальних послуг, руйнування підприємств й втрату робочих місць, погіршення рівня безробіття, збільшення великої кількості внутрішньо переміщених громадян та жінок з дітьми, що отримують прихисток в західних областях або за межами України. Війна завжди стає страшним викликом для молодого покоління, але вона не повинна скасувати прагнення молоді орієнтуватися на майбутнє.